

**KNF a UFK – działania w sprawie ubezpieczeń na życie
powiązanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK)**

Chociaż zasadniczym zadaniem Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) jest nadzór nad wypłacalnością instytucji finansowych, m.in. banków i zakładów ubezpieczeń, to KNF wspomaga ochronę klientów, przekazując postulaty legislacyjne Ministerstwu Finansów (MF), występując do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w sprawach naruszeń zbiorowych interesów konsumentów oraz podejmując przewidziane przepisami prawa działania nadzorcze zarówno wobec pojedynczych instytucji finansowych (inspekcje, wezwania, zalecenia, uwzględnienie jakości obsługi klientów w ocenie BION, analiza wzorców umownych, sygnałów od klientów i reklam), jak i wszystkich instytucji z poszczególnych sektorów (rekomendacje, wytyczne, listy do podmiotów nadzorowanych):

- W 2011 r. KNF skierowała do Ministerstwa Finansów projekt nowelizacji ustawy o działalności ubezpieczeniowej, która polegałaby na zobowiązaniu zakładu ubezpieczeń do dokonania analizy potrzeb i wiedzy ubezpieczającego (ubezpieczonego w ubezpieczeniu grupowym) przed zawarciem umowy oraz szerszego informowania klienta o produkcie (tzw. „MiFID w ubezpieczeniach”), co ograniczyłoby ryzyko nietrafnej sprzedaży UFK. Do MF zgłoszono też m.in. propozycje w zakresie kompleksowego uregulowania umów ubezpieczenia na cudzy rachunek, rozgraniczenia polis tradycyjnych i inwestycyjnych, opodatkowania dochodów z UFK, ustania ochrony ubezpieczeniowej oraz umożliwienia efektywnego dochodzenia roszczeń od zakładu ubezpieczeń.
- Do UOKiK są na bieżąco przekazywane informacje o niewłaściwych praktykach rynkowych i wzorcach umownych mogących stanowić niedozwolone postanowienie umowne. Przykładowo, w 2014 r. do UOKiK przesłano 320 wzorców umów ubezpieczenia z UFK mogących zawierać niedozwolone postanowienia umowne w zakresie opłat.
- Ustawowe zadania z zakresu ochrony klientów zakładów ubezpieczeń realizuje również Rzecznik Ubezpieczonych.
- Mimo negatywnego stanowiska Polskiej Izby Ubezpieczeń (PIU) i Ministerstwa Finansów (MF), KNF wydała w czerwcu 2014 r. skierowaną do banków Rekomendację U dotyczącą *bancassurance* oraz skierowane do zakładów ubezpieczeń wytyczne dotyczące dystrybucji ubezpieczeń. Nie są to przepisy prawa, lecz instrukcyjna dydaktyka KNF na okoliczność pewnych typów ryzyka związanych z działalnością poddaną nadzorowi, uzupełniająca wystąpienia KNF do sektora ubezpieczeniowego i bankowego z 2012 r. i 2013 r.
- Przy KNF działa niezależny Sąd Polubowny i Centrum Mediacji, pomagające w rozstrzyganiu - za zgodą stron - sporów klientów z instytucjami finansowymi.
- Najwyższa Izba Kontroli (NIK) w raporcie z kontroli „Funkcjonowanie systemu ochrony praw klientów podmiotów rynku finansowego” pozytywnie oceniła działania KNF w zakresie ochrony praw klientów instytucji finansowych w okresie od początku 2011 r. do końca pierwszego półrocza 2013 r.

Należy podkreślić, że UFK są legalnym produktem ubezpieczeniowym, wprost wymienionym w załączniku do ustawy o działalności ubezpieczeniowej (dział I, grupa 3) oraz uwzględnionym w dyrektywach Unii Europejskiej i powszechnie oferowanym w innych krajach. Spory powstają na tle dobrowolnie zawartych umów bądź czynności zmierzających do zawarcia umów (np. *mis-sellingu*); są to spory cywilno-prawne, które w przypadku braku rozwiązania polubownego, są rozstrzygane na drodze sądowej.